

TISKOVÁ ZPRÁVA

17. června 2022

První komplexní zpráva potvrzuje význam kolektivního úsilí při zlepšování námořní bezpečnosti v EU

Dvě desetiletí po devastujících nehodách tankerů Erika a Prestige se evropský rámec pro námořní bezpečnost vyvinul v jeden z nejpropracovanějších na světě. Uvádí to evropská zpráva o námořní bezpečnosti (European Maritime Safety Report, EMSAFE), historicky první komplexní přehled problematiky námořní bezpečnosti v Evropské unii.

Jedním z klíčových pilířů bezpečnostního rámce EU je státní přístavní inspekce, jejímž výsledkem je každoročně více než 14 000 kontrol plavidel prováděných inspektory v přístavech EU. Doplnují ji legislativní iniciativy, jako je zvláštní režim prohlídek EU pro plavidla typu ro-ro pro přepravu cestujících a pro vysokorychlostní plavidla, a povinnost členských států centrálně podávat zprávy a monitorovat nehody za účelem analýzy a přípravy preventivních opatření. Tyto právní předpisy podporují provádění a prosazování mezinárodních úmluv přijatých Mezinárodní námořní organizací (IMO) tím, že se zaměřují na konkrétní rizika a zavádějí v rámci podpory námořní bezpečnosti centralizovaný přístup.

Zpráva EMSAFE, kterou zveřejnila [Evropská agentura pro námořní bezpečnost](#) (EMSA), rovněž zdůrazňuje pomoc, kterou agentura poskytuje Evropské komisi při kontrole provádění právních předpisů EU. V tomto ohledu provedla agentura EMSA v posledních dvou desetiletích jménem Komise více než 300 návštěv členských států a přes 300 inspekci subjektů uznaných EU, které členské státy ve stále větší míře pověřují úkoly spojenými s jejich povinnostmi státu vlajky.

Kromě toho bylo ve stejném období provedeno více než 70 inspekci subjektů námořní správy a vzdělávacích a výcvikových zařízení ve třetích zemích, které Komisi pomohly při posuzování souladu s Mezinárodní úmluvou o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby námořníků.

Jen v roce 2020 bylo zaregistrováno více než 680 000 zastávek v přístavech EU. Zásadní význam má proto výměna bezpečnostních informací mezi členskými státy týkajících se například přepravovaného nebezpečného nákladu, údajů o poloze plavidel a registrace cestujících. V důsledku toho bude agentura EMSA i nadále rozvíjet a vylepšovat systém SafeSeaNet a výměnu námořních údajů v rámci EU, nabízet podpůrné služby, zjednodušovat plnění povinností podávat zprávy a poskytovat podporu pro nové a revidované právní předpisy EU. Tento vývoj posiluje úlohu systému SafeSeaNet jako hlavní platformy pro informace o námořní bezpečnosti v EU.

Zveřejnění zprávy EMSAFE přichází v době, kdy loďstvo plující pod vlajkou členských států EU zaznamenává pomalejší růst než světové loďstvo (růst na úrovni 3,4 % za posledních pět let ve srovnání se 7 % v případě světového loďstva). Ačkoli je průměrné stáří plavidel plujících pod vlajkou členských států EU obecně srovnatelné se světovým loďstvem, u některých kategorií lodí dochází ke stárnutí, včetně osobních lodí, jejichž průměrné stáří je 28 let.

„Dnes vydaná zpráva dosvědčuje, jak účinné je úsilí EU o zajištění námořní bezpečnosti při předcházení nehodám a zajišťování vysoké úrovně harmonizovaných bezpečnostních pravidel v celé Unii. Zároveň však platí, že jediná námořní nehoda může mít katastrofální důsledky pro lidský život a mořské prostředí, a proto je i nadále zcela zásadní neustálá ostražitost a průběžné zlepšování. Vítám tuto smysluplnou iniciativu, která

poskytuje základní přehled situace v oblasti námořní bezpečnosti a problémů, jimž čelíme,“ uvedla komisařka EU pro dopravu Adina Vălean.

„Bezpečnost je základním kamenem všech činností v rámci námořní dopravy. Bez bezpečnosti nelze pomýšlet na udržitelnost, spolehlivost ani rozvoj odvětví námořní dopravy v EU. Zajišťování bezpečnosti je proto pro práci agentury EMSA zcela zásadní, a to nyní i v budoucnu. Naše zpráva však jasně uvádí, že námořní bezpečnost je a vždy bude společným zájmem. Jen prostřednictvím spolupráce – na mezinárodní, evropské, vnitrostátní a politické úrovni, jakož i na úrovni odvětví a zúčastněných stran – můžeme udržet pevný rámec, který se nám podařilo v uplynulých dvaceti letech vybudovat, a být i nadále schopni čelit budoucím výzvám,“ řekla výkonná ředitelka agentury EMSA Maja Markovčić Kostelac.

Budoucí trendy:

Podle zprávy bude námořní bezpečnost v krátkodobém a střednědobém horizontu i nadále vystavena řadě výzev, a to nejen při řízení stávající flotily, ale také v oblastech digitalizace, vznikajících technologií a udržitelnosti.

- Rovněž úsilí odvětví o dosažení emisních cílů v rámci Zelené dohody pro Evropu je provázáno s námořní bezpečností, zejména s ohledem na skutečnost, že používání nových paliv (vodíku, metanolu, amoniaku a biopaliv) a energetických technologií (baterie a palivové články) musí být podloženo odpovídajícími bezpečnostními normami.
- Kromě toho se počet vozidel na alternativní paliva, včetně elektromobilů, v EU mezi lety 2019 a 2021 zvýšil o 29 %, takže osobní i nákladní lodě se musí připravit na bezpečnostní rizika spojená s přepravou většího počtu těchto vozidel.
- V otázce autonomních lodí zpráva poukazuje na to, že ačkoli v rámci odvětví nabízejí nové příležitosti, jsou s nimi spojeny rovněž výzvy v regulační a technické oblasti. Jedná se mimo jiné o nutnost vypracovat příslušný právní rámec a normy a zajistit prohlídky, manévry a kvalifikaci osob na palubě.

DALŠÍ INFORMACE:

Úplné znění zprávy: <https://emsa.europa.eu/emsafe>

KONTAKTY PRO TISK

- Ruth McDonald: Ruth.MCDONALD@emsa.europa.eu; +351 913 151 610
- Ann Macpherson: Ann.MACPHERSON@emsa.europa.eu ; +351 917 21 31 21